بررسی اثرات ترابرد اسپینی در یک حلقهٔ متشکل از سه نقطهٔ کوآنتومی

محمد مولوی¹، ادریس فیض آبادی^{2،*}

¹دانشکده فیزیک، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران ²دانشکده فیزیک، دانشگاه علم و صنعت ایران، 16846 تهران، ایران دریافت: 1395/12/07 ویرایش نهائی: 1396/12/24 پذیرش: 1397/02/03

چکیدہ

در این تحقیق بر اساس تکنیک تابع گرین برخی خواص ترابرد اسپینی یک ساختار حلقوی متشکل از سه نقطهٔ کوآنتومی مورد توجه قرار گرفته است. در این ساختار، یکی از نقاط کوآنتومی غیر مغناطیسی در نظر گرفته می شود و برهم کنش اسپین -مدار را شبا روی این نقطهٔ کوآنتومی اعمال می شود، در حالی که دیگر نقاط کوآنتومی در این ساختار می توانند خاصیت مغناطیسی داشته با شند. همچنین با تنظیم پارامترهایی مانند انرژی آنسایت نقاط کوآنتومی، شار مغناطیسی عبوری از داخل حلقه، مقدار ممان مغناطیسی نقاط کوآنتومی و همچنین شدت برهم کنش را شبای اعمالی روی یکی از نقاط کوآنتومی می توان تداخل های کوآنتومی اسپینورهای الکترونی را که به رابط های خروجی می رسند، دستکاری کرد. با تنظیم بهینه برخی از این پارامترها می توان قطبش کامل اسپینی را در خروجی مشاهده کرد یا اسپینهای ورودی را به طور کامل جداسازی نمود و آزمایش اشترن-گرلاخ را شبیه سازی کرد.

کلیدواژگان:نقاط کوآنتومی، اثر اسپین-مدار راشبا، قطبش اسپینی، جداسازی اسپینی، تابع گرین

مقدمه

در سالهای اخیر کنترل و دست کاری درجهٔ آزادی اسپینی الکترون یا همان اسپینترونیک تبدیل به یکی از موضوعات بسیار مهم در فیزیک، بهویژه حالت جامد شده است. موضوع اسپینترونیک بهبررسی برهم کنش اسپین ذرات و محیط حالت جامد اطرافش می پردازد [2و1]. به علاوه، دستکاری درجهٔ آزادی اسپینی موضوع شاخههایی از جمله اطلاعات کوآنتومی و محاسبات کوآنتومی شده است [6-3]. در این راستا، اسپین الکترون به عنوان یک کیوبیت نقش مهمی را در مطالعات اخیر به خود اختصاص داده است. بخش اساسی از حافظهٔ یک کامپیوتر کوآنتومی، کیوبیت نام دارد که مرتبط با دو جهت اسپینی بالا و پایین است.

عمل برای داشتن چنین الکترونهای قطبیده اسپینی، که دارای اسپین بالا یا پایین هستند، دستکاری درجهٔ آزادی اسپینی الکترون در ساختارهای وابسته به اسپین بسیار با اهمیت هستند. به همین خاطر قطبیده کردن جریان اسپینی یکی از اهداف بسیاری از مقالات علمی در این زمینه است [1]. در راستای همین دیدگاه می توان نگاه ویژهای به ساخت و طراحی قطعات حساس اسپینی شامل کیوبیتهای اسپینی، قطبش گرهای اسپینی، فیلترهای اسپینی، جداسازهای اسپینی به صورت تئوری اسپینی یک قطعه اسپیترونیکی است که می تواند باریکهٔ الکترون ورودی را به دو باریکهٔ اسپین بالا و اسپین پایین تبدیل کند. به علاوه، بسیاری از محققان مطالعات خود را به سیستمهای محصورسازی کوآنتومی یعنی نقاط

^{*}نويسنده مسئول:Edris@iust.ac.ir

گانگ را بر مبنای نقاط کوآنتومی مغناطیسی ادامه دادند. آنها خواص اسپینی چنین ساختاری از جمله فلیپ اسپینی و قطبش اسپینی را مورد توجه قرار دادند [27].

تئوری و مدل

سیستم مورد بررسی تشکیل شده از سه نقطهٔ کوآنتومی که بر روی محیط یک حلقه قرار گرفتهاند. هر کدام از نقاط کوآنتومی به یک رابط نیمه بینهایت متصل شده است. نمایی از پیکربندی سیستم مورد بررسی در شکل1 قابل مشاهده است. در این ساختار نقطهٔ کوآنتومی2 غیرمغناطیسی است که RSOI بهصورت موضعي بر أن اعمال شده است. همچنين دو نقطهٔ کوآنتومی دیگر یعنی نقاط1 و 3 میتوانند مغناطيده باشند كه ممان مغناطيسي أنها بهترتيب توسط M₁ و M₃ مشخص می شوند. ممان های مغناطیسی غالباً هنگام ساخت سیستم قابل تغییر و تنظیم هستند. رابط2 را بهعنوان ورودی برای ساختار و دو رابط دیگر را بهعنوان خروجیهای ساختار در نظر می گیریم. این بدان معناست که الکترونها از رابط2 وارد ساختار میشوند و از رابطهای1 و 3 خارج میشوند. هامیلتونی مرتبط با تصویر کو آنتش دوم بهصورت زیر بیان می شود [25و 7]:

 $H = H_c + H_d + H_t$ 1 So be consistent of the set o

$$H_{d} = \sum_{j=1,\sigma}^{3} \varepsilon_{j} d_{j\sigma}^{\dagger} d_{j\sigma} +$$

$$\sum_{l=1,\sigma}^{2} [t_{l\sigma} d_{l\sigma}^{\dagger} d_{l+1\sigma} + r_{l} (d_{l\downarrow}^{\dagger} d_{l+1\uparrow} - d_{l+1\downarrow}^{\dagger} d_{l\uparrow})] + t_{3} \exp(i\phi) d_{3\sigma}^{\dagger} d_{1\sigma} -$$

$$\sum_{j=1,3} M_{j.} (d_{j\uparrow}^{\dagger} d_{j\uparrow} - d_{j\downarrow}^{\dagger} d_{j\downarrow}) + H.c. \qquad 3$$

كوأنتومى(QDs)، سيمهاى كوأنتومى، حلقههاى کوآنتومی(QRs) و غیرہ، اختصاص دادند [9-5]. در یک حلقهٔ آهارونوف بوهم (AB) تداخل کوآنتومی یکی از پدیده های مهمی است که بسیاری از خواص این نانو ساختارها را در چنین سیستمهایی تحت تأثیر قرار مىدهد [14]. بەھمىن ترتىب دستكارى درجۇ آزادی اسپینی در نقاط کوآنتومی نیز موضوع بحث بسیاری از مقالات علمی در سالهای اخیر شده است. تراز انرژی تک الکترون یک نقطه کوآنتومی که "انرژی آنسایت" نام دارد، که توسط یک ولتاژ گیت خارجی بهصورت جانبی قابل کنترل است، می تواند در یک سیستم حلقوی کوآنتومی کنترل شود و بر روی تداخل جريان هاى اسپينورى تأثير بگذارد [18-15 و7]. می توان از نقاط کو آنتومی مغناطیسی در سیستمهای مزوسكوپيک استفاده نمود كه قابليت قطبيده كردن جریان اسپینی را دارند. در سال 2009 دی و همکاران [19] یک سیم کوآنتومی مغناطیسی متشکل از جایگاههای اتمی مغناطیسی و غیر مغناطیسی را بهعنوان یک فیلتر اسپینی پیشنهاد دادند [21و20].

یکی از مهم ترین مکانیزمها در سیستم هایی با بعد پایین به عنوان اثر اسپین مدار راشبا (RSOI) شناخته می شود [23و22]. این اثر که با یک میدان الکتریکی خارجی قابل کنترل می باشد، می تواند تقارن وارونی فضا را در سیستم های با بعد پایین شکسته و منجر به کنترل جریان اسپینی شود [24]. فولدی و همکاران برای اولین بار بحث قطعات اسپیترونیکی مبتنی بر حلقه های کوآنتومی را در سال 2006 مطرح ساختند. آنها یک بحث قرار دادند [25]. در سال 2008 گانگ و همکاران بحث قرار دادند آنها خواص الکترونیکی و اسپیترونیکی چنین سیستمی را مورد بررسی قرار دادند اسپیترونیکی چنین سیستمی را مورد بررسی قرار دادند [26]. در سال 2011 نیز فیض آبادی و همکاران مطالعهٔ

که _i۶_k و _i۶ ترازهای انرژی تک الکترون بهترتیب در رابط j و نقطهٔ کوآنتومی j میباشند. در نهایت H_t مربوط به الکترون در جفتشدگی بین نقاط کوآنتومی و رابطهای متناظر میباشد، که بهصورت زیر تعریف میشود:

$$H_t = \sum_{j,k_j,\sigma} V_{j\sigma} d^{\dagger}_{j\sigma} c_{k_j\sigma} + H.c.$$

بهدلیل اینکه از تصویر کوآنتش دوم در هامیلتونی بالا استفاده شده است، عملگرهای $t_{kj}^{\dagger} c_{kj}^{\dagger} (t_{kj}^{\dagger} c_{kj}) (t_{kj}^{\dagger} c_{kj})$ عملگرهای خلق (فنا) مربوط به الکترونها بهترتیب در رابط je نقطهٔ کوآنتومی j میباشد. همچنین دامنهٔ جهش الکترونها در بین نقاط کوآنتومی l و 1+ l بهصورت سالکترونها در بین نقاط کوآنتومی n و 1+ l بهصورت مستقل از اسپین مقاط کوآنتومی n و 1+ l بهصورت مستقل از اسپین است و جملهٔ نمایی، مربوط به برهم کنش اسپینی مدار راشبا میباشد، که σ عملگر اسپینی و $(\alpha)^{1} = tan^{-1}(\alpha)$ آهارونوف -کشر یا ضریب بدون بعد راشبا است. به علاوه t_3 دامنهٔ جهش بین نقاط کوآنتومی l و 3 است [26].

شکل1. نمایی از یک آرایهٔ سه گانه از نقاط کوآنتومی با RSOI موضعی بر روی نقطه کوآنتومی2 و ممان مغناطیسی روی نقاط 1 و 3.

برای اندازه گیری احتمال عبور وابسته به اسپین از تابع گرین تأخیری و پیشرفته استفاده میکنیم. تابع گرین تأخیری بهصورت زیر بیان می شود: 5

 $(G^{r})^{-1}$ $-t_{1\uparrow}$ $-t_{3}e^{-i\phi}$ 0 $g_{1\uparrow}^{-1}$ r_2^* $-t_{1\uparrow}^{\star}$ $g_{2\uparrow}^{-1}$ $-t_{2\uparrow}$ $-t_3 e^{i\phi}$ $-r_{2}^{*}$ $-t_{2\uparrow}^{\star}$ $g_{3\uparrow}^{-1}$ $-t_3e^{-i\phi}$ $g_{1\downarrow}^{-1}$ $-t_{1\downarrow}$ 0 0 $g_{2\downarrow}^{-1} \ -t_{2\downarrow}^{\star}$ $-r_2$ $-t_{2\downarrow}$ r_1 0 $-t_3e^{i\phi}$

145

در عبارت زیر، ¢ فاز آهارونوف بوهم میباشد که مرتبط با شار مغناطیسی عبوری از مرکز حلقه میباشد. و g_j تابع گرین نقطهٔ کوآنتومیj میباشد که توسط رابط نامتناهی j مختل شده است و توسط رابطهٔ زیر تعریف میشود:

$$g_{j\sigma} = \left[E + i0^{+} - \left(\varepsilon_{j} - \sigma M_{j}\right) + \frac{i}{2}\Gamma_{j}\right]^{-1} 6$$

که M_{j} ممان مغناطیسی نقطهٔ کو آنتومی j و Γ_{j} تابع طیفی رابط j [27] و همچنین E انرژی الکترونهای ورودی میباشد. به علاوه، r_{l} جملهٔ فلیپ اسپینی بین نقاط کو آنتومی است که به صورت $|n_{l}| \cong |n_{l}|$ تعریف میشود، که $r_{1} = -r_{2}$ میباشد. بعد از یک سری محاسبات جبری می توان تابع عبور سیستم را در هر رابط به صورت زیر به دست آورد [29]:

$$T_{j\sigma,j'\sigma'} = \Gamma_{j} G^{r}_{j\sigma j'\sigma'} \Gamma_{j'} G^{a}_{j\sigma' j\sigma}$$
⁷

که *T_{jσ,j'}σ* ضریب عبور برای الکترون وقتی آنها از رابط 'J با اسپین↓, (= 'σ وارد سیستم میشوند و از رابط j با اسپین ↓, (= σ خارج میشوند. به علاوه، قطبش اسپینی با رابطهٔ زیر بیان می شود [29]:

$$P_j = (T_{j\uparrow} - T_{j\downarrow})/(T_{j\uparrow} + T_{j\downarrow})8$$

نتایج و بحث بر اساس روش های مطرح شده در بخش قبل در این قسمت خواص ترابرد وابسته به اسپین ساختار مورد

146

نظر بررسی می شود. در این مقاله t_0 را به عنوان یک پارامتر با مقیاس انرژی در نظر می گیریم و تعریف می کنیم: $\Gamma_j = 2t_0$ (F, 2, 3). همچنین انرژی فرمی نقاط کو آنتومی یعنی F_j (O مفر فرض می کنیم. به علاوه، توجه به این نکته ضروری است که در نمودارهای بهدست آمده در این ساختار حلقوی، پدیدهٔ تداخل کو آنتومی نقش عمدهای بازی می کند. الکترون هایی که از رابط 2 وارد ساختار می شوند، دو مسیر برای رسیدن به رابط های خروجی 1 و 3 دارند، یعنی همان مسیرهای ساعتگرد و پادساعتگرد، در نتیجه تداخل های الکترون ها در هر یک از این مسیرها، نتایج جالبی را در این ساختار می توانند آشکار کند.

شکل های 2a و 2b اثر جداسازی اسپینی را نشان مىدهند. نتايج اين بخش با نتايج آزمايش اشترن - گرلاخ قابل مقايسه است. خطوط توير آبي (نقطه چين قرمز) احتمال عبور وابسته به اسيين را مربوط به حالت اسيين بالا (اسپین پایین) در رابط1 (2a) و رابط3 (2b) برحسب شار مغناطیسی ϕ نشان میدهد. در این قسمت برای بهدست آوردن نتایج بهینهتر انرژی $-2\varepsilon_1 = \varepsilon_2 = \varepsilon_2$ آنسایت نقاط کو آنتومی باید به صورت در نظر گرفته شود. این جداسازی $-2arepsilon_3=0.95$ اسپینی زمانی رخ میدهد که شرایط پادفرومغناطیس در $M_3 = -M_1 = 1.5$ نقاط 1 و 3 برقرار باشد، یعنی 1.5 بهعلاوه، هنگامی که نقاط کو آنتومی مغناطیسی هستند، الكترون، هایی كه از نقطهٔ 1 می گذرند یک فاز افزوده ای را در حركت به نقطهٔ 3 كسب مي كنند، و بالعكس. اين سبب ايجاد اختلاف فاز جديد براى الكترونهايي می شود، که از مسیرهای مختلف به رابطهای خروجی میرسند. هنگامی که نقاط کوآنتومی پادفرومغناطیس هستند، اثر نقطهٔ کو آنتومی 1 بر روی الکترون هایی با اسيين بالا همان اثري است كه نقطهٔ كوآنتومي 3 روى الكترون هايي با اسپين پايين دارد. اين تقارن بين الکترون های اسپین بالا و اسپین پایین سبب ایجاد یک

جداسازی کامل در رابطهای خروجی میشود. از طرف ديگر، الكترون ها در جهش بين نقاط l و l+1 يك فاز دینامیکی کسب میکنند که مربوط به ضریب راشبا است. در نتیجه این دو فاز منجر به یک فاز برآیند می شود که اثرات جداگانهای را روی الکترون های اسپین بالا و اسپین پایین ایجاد میکند، که سبب تداخلهای سازنده و ویرانگر در رابطهای خروجی می شود. در اینجا برای a=1 این فاز برآیند منجر به می شود: اسپينى كامل جداسازى $T_{3down}=T_{3up}=0$ ، $T_{1down}=0$ ، $T_{1up}=T_{2up}$ همچنین برای دستیابی به جداسازی کامل، شار مغناطیسی باید صفر باشد. در غیر این صورت فاز جدید ایجاد شده ممکن است شرایط جداسازی کامل اسپینی را از بین ببرد.

شکل2. اثر جداسازی اسپینی ساختار مشاهده می شود. خطوط توپر آبی (قرمز نقطه چین) نمایانگر احتمال عبور وابسته به اسپین مربوط به اسپین بالا (اسپین پایین) در رابط1 و رابط3 برحسب شارمغناطیسی عبوری از داخل حلقهφ در شکلهای2a و2b بهترتیب نشان داده شدهاند.

در شکل3 نمودار ضریب عبور از رابط1 برحسب انرژی آنسایت نقطهٔکوآنتومی3، ۶٫ نمایش داده شده است، در حالیکه رابط3 راحذف نمودهایم. خط توپر آبی نمایانگر ضریب عبور برای الکترونهایی با اسپین است. به علاوه، برای بهینه سازی نتایج، شرایط را طوری انتخاب میکنیم که ضریب راشبا a = 1 شود. در این شکل، تداخلهای امواج الکترونی که به رابطهای خروجي ميرسند بهنحوي است كه شرايط قطبش كامل را در نقطهٔ E=0 رقم میزند. یعنی وقتی انرژی الکترونهای ورودی صفر است، می توان سیستم را بهعنوان یک قطبش گر کامل اسپینی در نظر گرفت. که البته در نظر گرفتن این فرض برای الکترون های ورودی کلیت مسأله را برهم نمیزند. بدین ترتیب که در این نقطه قطبش اسپینی برای هر دو رابط خروجی کاملاً مساوی، بیشینه و با علامت مخالف است، این بدان معناست که تداخل امواج الکترونی در این نقطه بهصورتی است که تعداد الکترونهای با اسپین بالا مساوى با الكترونهايي با اسپين پايين ميباشد. بهعلاوه، اعمال برهمكنش راشبا سبب جداسازي اسپينهاي بالا و پایین میگردد. در غیر اینصورت، مقدار قطبش اسپینی صفر است.

شکل4. قطبش اسپینی سیستم را برحسب انرژی الکترونهای ورودیB، نشان میدهد. منحنی توپر آبی نمایانگر قطبش اسپینی رابط1 و خطچین قرمز قطبش اسپینی رابط3 را نشان میدهد.

نتيجه گيري

بهطور خلاصه، در این تحقیق ما ترابرد وابسته به اسپین را در یک ساختار متشکل از سه نقطهٔ کوآنتومیرا که روی یک حلقهٔ آهارونوف-بوهم آرایش یافتهاند، بررسی کردهایم. این حلقه متصل به یک رابط ورودی و دو رابط خروجی میباشد. با استفاده از فرمالیزم تابع گرین، احتمالهای عبور وابسته به اسپین اندازه گیری میشود. نتایج نشان میدهند که تنظیم پارامترهایی مانند

بالا و خط نقطه چین قرمزمربوط به الکترون هایی با اسپین پایین می باشد. در این حالت ضریب راشبا را صفر در نظر گرفته و همچنین شار مغناطیسی عبوری از داخل حلقهٔکوآنتومی صفر در نظر گرفته میشود. انرژی آنسایت نقطهٔ کوآنتومی2 یعنی 2 = 2 و انرژی آنسایت نقطهٔ کو آنتومی 1 یعنی $\varepsilon_1 = 0.7$ در نظر گرفته می شود. همچنین، در این حالت از شرایط پاد فرومغناطيس بين نقاط1و3 بهره بردهايم، يعنى در نقطهٔ $\varepsilon_3 = -1$ ، مقدار ضریب. $M_1 = -M_3 = 2$ عبور برای الکترونهایی با اسپین بالا صفر است. مي توان گفت در اين نقطه فقط الکترون هايي با اسپين پايين مي توانند از رابط1 خارج شوند. اين نشان ميدهد که شرایط مذکور در بالا سبب می شود که تداخل کوآنتومی امواج الکترونی با اسپین های بالا در این نقطه طوری شود که یک تداخل کاملاً ویرانگر را در خروجی رابط 1 بسازد. به علاوه، در مقدار $\varepsilon_3 = -1.63$ ، مقدار ضريب عبور براي الكترون هايي با اسپين بالا و پايين تقريباً يكسان است.

شکل3. ضریب عبور وابسته به اسپین برای خروجی 1 برحسب انرژی آنسایت نقطهٔ کوآنتومی3 نمایش داده شده است. خط توپر نمایانگر احتمال عبور الکترونهایی با اسپین بالا و خط نقطه چین احتمال عبور الکترون هایی با اسپین بالا میباشد.

شکل4 نمودارهای قطبش اسپینی سیستم را برحسب انرژی الکترونهای ورودیE نشان میدهد. منحنی توپر آبی نمایانگر قطبش اسپینی رابط1 و خط چین قرمز قطبش اسپینی رابط3 را نشان میدهد. در حالیکه هر دو نقطهٔ کواَنتومی غیرمغناطیسی بوده یعنی 0=18ھ=18 و شار مغناطیسی عبوری از حلقه صفر محمد مولوي و ادریس فیض آبادي

and spincurrent in a multiple quantum-dot ring in the presence of Rashba spin-orbit coupling, *Applied Physics Letters* **111** 124312 (2012) 1-6.

[9] B. Molnár, F.M. Peeters, P. Vasilopoulos, Spin-dependent magneto transport through a ring due to spin-orbit interaction, *Physical Review B* **69** 155335 (2004) 1-11.

[10] S. Souma, B. Nikoli'c, Spin Hall Current Driven by Quantum Interferences in Mesoscopic Rashba Rings, *Physical Review letters* **94** 106602 (2005) 1-4.

[11] K.C. Nowack, F.H.L. Koppens, Yu. V. Nazarov, L.M.K. Vander sypen, *Science* **318** 1430 (2007).

[12] P. Debray et al., *Nature Nanotechnology* **4** (2009) 759.

[13] A. Reynoso, G. Usaj, C.A. Balseiro, D. Feinberg, M. Avignon, *Physical Review Letters* **101** (2008) 107001.

[14] J.C. Euges, G. Burkard, D. Loss, Datta-Das transistor with enhanced spin control, *Applied Physics Letters* **82** 16 (2003) 2658-2660.

[15] G. Burkard, D. Loss, D.P. DiVincenzo, Coupled quantum dots as quantum gates *Physical Review* B 59 (1999) 2070-2078.

[16] D.V. Bulaev, D. Loss, Relaxation and anticrossing in quantum dots: Rashba versus Dresselhaus spin-orbit coupling, *Physical Review B* **71** 205324 (2005) 1-8.

[17] E.N. Bulgakov, A.F. Sadreev, Spin rotation for ballistic electron transmission by spin-orbit interaction *Physical Review B* **66** 075331 (2002) 1-11.

[18] E. Faizabadi, A. Najafi, Energy dependent spin filtering by using Fano effect in open quantum rings, *Solid State Communications* **150** (2010) 1404-1408.

[19] M. Dey, S.K. Maiti, S.N. Karmakar, Magnetic quantum wire as a spin filter: An exact study, *Physics Letter A* **374** (2010) 1522-1526.

[20] K.C. Seo, G. Ihm, S.J. Lee, Spin dependent current in a modified Aharonov-Bohm interferometer, *Physica E* 40 (2008) 2185-2187.

[21] M. Dey, S.K. Maiti, S.N. Karmakar, Logical XOR gate response in a quantum interferometer: A spin dependent transport, *Europhysics Journal B* 80 (2011) 105-114.

بررسی ترابرد بار واسپین در یک ...

انرژی آنسایت نقاط کوآنتومی، شار مغناطیسی عبوری از داخل حلقه، مقدار ممان مغناطیسی نقاط کوآنتومی و همچنین شدت برهم کنش راشبای اعمالی روی یکی از نقاط می توان تداخلهای کوآنتومی اسپینورهای الکترونی را که به رابطهای خروجی می میرسند، دست کاری کرد. با تنظیم درست برخی از این پارامترها می توان قطبش کامل اسپینی را در خروجی مشاهده کرد یا اسپینهای ورودی را به طور کامل جداسازی نموده، و اثر اشترن-گرلاخ را شبیه سازی کرد. به این ترتیب ساختار مورد بررسی می تواند به عنوان یک سیستم کاربردی در مطالعات اسپینترونیکی مورد ملاحظه قرار گیرد.

مرجعها

[1] I. Zutic, J. Fabian, S.D. Sarma, Spintronics: Fundamentals and applications, *Reviews of modern physics* **76** (2004)323-410.

[2] M. Molavi, E. Faizabadi, The effects of the interdot and lead-dot coupling on the spin and charge current through a triple-quantum-dot Ring, *IEEE, Transaction on electron devices* **6** 12 (2017) 5188-5193.

[3] D. Loss, D.P. DiVincenzo, Quantum computation with quantum dots, *Physical Review A* 57 (1998) 120-126.

[4] E. Cota, R. Aguado, G. Platero, Erratum: ac-Driven Double Quantum Dots as Spin Pumps and Spin Filter, *Physical Review Letters* **94** 107202 (2005) 1-4.

[5] E. Faizabadi, M. Molavi, Radius effect on the spintronic properties of a triangular network of quantum nanorings in the presence of Rashba spin-orbit interaction, *Current Applied Physics* **17** (2017) 207-213.

[6] H. Khanzadi, H.K. Salehani, Design of logic gates by triple quantum rings, *Journal of Nano science Technology* **2** 2 (2016) 119–121.

[7] M. Molavi, E. Faizabadi, Spin-polarization and spin-flip in a triple-quantum-dot ring by using tunable lateral bias voltage and Rashba Spin-Obit interaction, *Journal of Magnetism and Magnetic Materials* **428** (2017) 488-492.

[8] E. Faizabadi, L. Eslami, The impact of quantum dots magnetization on spin separation

[26] W. Gong, Y. Zheng, T. Lu, Tunable pure spin currents in a triple-quantum-dot ring, *Applied Physics Letters* **92** 042104 (2008) 1-3.

[27] L. Eslami, Z. Chaghari, E. Faizabadi, Perfect tuning spin-polarization in a ring-shaped multiple-quantum-dot nanostructure in the presence of Rashba spin-orbit coupling, *Physics Letter A* **377** (2013) 1459-1463.

[28] Q.F. Sun, J. Wang, H. Guo, Quantum transport theory for nanostructures with Rashbaspin-orbit interaction, *Physical Review B* **71** 165310 (2005) 1-11.

[29] H. Bruus, K. Flensberg, *Many-Body Quantum Theory in Condensed Matter Physics*, Oxford University Press, Oxford (2004). [22] A.A. Kiselev, K.W. Kim, T-shaped ballistic spin filter, *Applied Physics Letters***78** (2001) 775-777.

[23] I.A. Shelykh, N.G. Galkin, N.T. Bagraev, Quantum splitter controlled by Rashba spin-orbit coupling, *Physical Review B* **72** 235316 (2005) 1-7.

[24] S. Murakami, N. Nagaosa, S.-C. Zhang, Dissipationless Quantum Spin Current at Room Temperature, *Science* **301** (2003) 1348-1351.

[25] P. Foldi, O. Kalman, M.G. Benedict, F.M. Peeters, Quantum rings as electron spin beam splitters, *Physical Review B* **73** 155325 (2006) 1-5.

149